

Про проблеми, пов'язані з відумерлою спадщиною, –

них обставин не приймали спадщину чи відмовлялися від неї. Тоді майно, яке було власністю такого громадянина, переходило у власність держави або територіальної громади.

Із зміною чинного законодавства змінювалися порядки визнання спадщини відумерлою, а також повноваження органів щодо виявлення такого майна, його опису тощо.

З набранням чинності у 2004 році нової редакції Цивільного кодексу України цьому питанню було приділено особливу увагу і статтею 1277 питання визнання спадщини відумерлою було врегульоване. Зокрема, встановлено, що у разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини, а також відмови від її прийняття органом місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини зобов'язаний подати до суду заяву про визнання спадщини відумерлою.

Однак, було немало випадків, коли такі громадяни не мали спадкоємців, або ж спадкоємці за різ-

ного року з часу відкриття спадщини. Спадщина, визнана судом відумерлою, переходить у власність територіальної громади за місцем відкриття спадщини.

Однак, Цивільним кодексом не було знято всіх проблем з цього питання та й взагалі нічого не зазначено щодо долі невитребуваних паїв, а, отже, органи місцевого самоврядування шукають відповіді на свої численні запитання, серед яких, зокрема, такі:

- Як правильно написати заяву до суду про визнання земельної ділянки відумерлою?
- Якщо громадянин проживав останні свої роки не в тому населеному пункті, де знаходиться його хата та земельні ділянки, то яка саме місцева рада має подавати заяву до суду про визнання спадщини відумерлою і до якої ради має перейти право власності на нерухоме майно?
- Як потім можна розпорядитися пайовою земельною ділянкою, яка перейшла до комунальної власності як відумерла?

ЗА КРУГЛИМ СТОЛОМ

Наприкінці червня Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад та Земельна спілка України за підтримки Проекту USAID АгроІнвест провели круглий стіл, присвячений проблемам, пов'язаним із переходом у комунальну власність земельних ділянок, власники яких померли, не залишивши спадкоємців, за участі заступників керівника Виконавчої дирекції ВАССР Вадима Савченка та Наталії Ключник, президента Асоціації «Земельна спілка України» Андрія Кошиля, сільських голів Юлії Пелешок, Леоніда Кучерявого, Віталія Онищука, Людмили Музички, редакції нашого журналу та інших.

Експерт у сфері правового регулювання земельних відносин Сергій Біленко від імені Земельної спілки України представив на обговорення проект Закону України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення умов та механізму визнання спадщини відумерлою». Цим законопроектом, зокрема, пропонується внести зміни до Земельного, Цивільного та Цивільного процесуального кодексів України, до Закону України «Про Державний земельний кадастр» щодо

запровадження механізму інформування органів місцевого самоврядування про майно, що може бути визнане відумерлою спадщиною; визнання власником відумерлого нерухомого майна територіальної громади за місцем знаходження цього майна тощо.

Під час обговорення цього законопроекту не обійшли увагою, зокрема, такі питання:

- судова практика щодо визнання спадщини відумерлою;
- управління спадковим майном до моменту визнання спадщини відумерлою спадщиною;
- проблеми внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, власники яких померли;
- необхідність розробки методичних рекомендацій для органів місцевого самоврядування з наданням зразків заяв про визнання спадщини відумерлою та інших документів.

Учасники круглого столу висловили зауваження та пропозиції до законопроекту і домовилися продовжити його обговорення на місцях, розіславши документ сільським і селищним радам.

Людмила ПОЛЩУК

